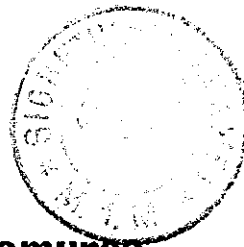

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Sf. Evanghelie dela Luca.

8, 41—56.

În vremea aceea, venit-a cătră Isus un bărbat, căruia era numele Iair, și acela era mai marele sinagogei, și căzând la picioarele lui Isus, la rugat ca să între în casa lui. Căci avea numai o fată, ca de doisprezece ani, și aceea muria. Iară când mergea el, îl impresurau popoarele.

Și o muiere fiind întru curgerea sângelui de doisprezece ani, carea cheltuisse la doftori toată avuția sa, și nici dela unul n-a putut să se vindece, apropiindu-se din dos, s-a atins de poala hăinii lui, și îndatăși a statut curgerea sângelui ei. Și a zis Isus: „cine s-a atins de mine?” Iară lăpădându-se toți, zis-a Petru și cei ce erau cu el: „Învățătorule, popoarele te imbulzesc și te impresoară, și zici: cine s-a atins de mine? Iară Isus a zis: „s-a atins de mine oarecine, căci am simțit puterea ce a ieșit din mine.”

Iară muierea văzând, că nu a rămas ascunsă, a venit tremurând și cazând înaintea lui, și a spus înaintea a tot poporul, pentru care pricină s-a atins de el, și cum s-a tămăduit îndată. Iară el i-a zis ei: „cutează, fată, credința ta te-a mântuit mergi în pace!”

Încă grăind el, venit-a oarecarele dela mai marele sinagogei, zicând lui: „fata ta a murit, nu mai osteni

pe învățătorul”. Iară Isus auzind a răspuns lui, zicând: nu te teme, ci numai crede, și se va mântui”. Iară întrând în casă, nu a lăsat pe nici unul să între, fără numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, și pe tatăl fecioarei și pe muma ei.

Și plângeau toți și se tânguiau pentru dînsa. Iară el a zis: „nu plângeți, căci nu a murit, ci doarme”. Și-și băteau joc de el, știind că a murit.

Iară el scoțând pe toți afară, și apucând-o de mână, a strigat zicând: „fecioară, scoală!” Și s-a întors sufletul ei și s-a sculat îndată. Și a poruncit să-i dea ei să mânânce. Și s-au spăimântat părinții ei, iară el a poruncit să nu spună nimenui ce s-a făcut.

Cinstirea S. Cruci și a Icoanelor.

(Urmare)

Am văzut din Sf. Scriptură, cum că Sf. Pavel pomenește semnul crucii, ca un semn al biruinței creștinești, care la păgâni e nebunie iară la creștini semn sfânt.

Să vedem ce mai spun și S. Părinții, adică acei cucernici bărbați cari parte au fost ucenici ai apostolilor, parte au trăit aproape de vremea apostoliei. Ne-au rămas scrieri dela ei. Să vedem ce scriu despre cruce?

Ignație Teofarul ucenic al evangelistului Ioan și *Ireneu* mort 202 după Hristos spun în scrierile lor, contra vrăjmașilor biserici de pe vremea aceia, că creștinii „*se însâmnau cu sf. cruce.*” Scrietorul bisericesc Tertulian mort 240 d. H. scrie: „La orice pășire și mișcare, la fiecare intrare și eșire din casă, când ne îmbrăcăm, ne încălțăm, ne spălăm, la masă, la aprinderea luminei, la culcare, la ședere pe scaun, la toată vorba, ne însămnăm fruntea cu semnul crucii.”

S. Ioan gură de aur mort 407 d. H. scrie: „*Cu semnul crucii alunghăm pe diavol*” Apoi continuă „Voi mamelor învățați pe copiii voștri să și insemneze fruntea cu crucea, iar înainte de ce sunt ei în stare *întipăriți-le voi semnul crucii!*”

Să mai spun ceva fraților creștini despre cruce?

(Va urma)

Afară de biserică nu există mântuire.

Bunul Dumnezeu a voit ca toți oamenii să se mântuiască, Isus pentru toți și-a vărsat sângele pe cruce. Dar ca să facă posibilă mântuirea, a instituit mijloace. A alcătuit o corabie unică și universală, să treacă fiii omenesți la Dânsul. Corabia sau barca unică este biserica. Acum ca barca Domnului să fie recunoscută dintre celelalte, a trebuit să-i dea un semn, ca călătorii creștini să o poată ușor recunoaște. Dânsul i-a dat, și acele semne sunt patru: unitatea, fiindcă, mereu spune „*biserica mea*” catolicitatea sau universalitatea, *să vestiți evanghelia la toate neamurile*. Sfințenia și apostolicitatea fiindcă ei au învățat neamurile.

Deci pentru a fi mântuit trebuie să aparții unei biserici. Acum întrebați, căreia dintre câte sunt?

Toți răspund că: „la noi”. Alții ca Rouseau și alți spun că ce nedreptate din partea lui Dumnezeu pentru un Indian, pentru un African, care nu poate fi mântuit.

Ah ce nedreptate ce — Dumnezeu nedrept — Pe când noi am învățat că Dumnezeu e bun, Atunci?

Să clarificăm dela început lucrul. Afară de biserică, *prin voia sa* nu există mântuire. Acel care se răscoală contra bisericii, se ridică contra lui Isus și a lui Dumnezeu. A fi rebel bisericii, deci înseamnă a fi rebel contra lui Dumnezeu. Deci evident că dacă nu esti din voia „ta” cu biserica, ești contra ei și a lui Dumnezeu, și cine e contra lui Dumnezeu cum poate fi de Acelaș mântuit?

Vasile D. Radu.

Noul Testament

Intr'o broșură adventistă cu titlul: „Este Biblia cuvântul lui Dumnezeu?”, scrisă de Petre P. Paulini, autorul aduce ca una din cele mai zdrobitoare dovezi următorul fapt, (pag. 20—21) pe care zice că l-a cefit „intr'o revistă”. Iată despre ce ar fi vorba:

Un preot catolic făcu cunoscut în satul său, printr'un anunciu, că posedă puterea de a ierta oricui păcatele. Ucigașii, furii, adulterinii, mincinoșii, toți pot fi deslegați de păcatele lor, afară de aceia cari vor îndrăzni să citească Noul Testament. Anunțul deșteaptă curiozitatea în cel mai stricat tânăr din sat. El își procură cartea oprită, începu să citească dintr'insa și în scurt timp își îndreptă viața. Ba încă mai mult; părinții aflând pricina schimbării fiului lor, chemară pe un predicator adventist, deschiseră casa lor tuturor acelora, cari doreau să asculte și astfel ea deveni cu timpul un focar adventist.

Citind o asemenea minciună sfruntată, nu știi ce să crezi despre cel ce a avut îndrăzneala să scrie așa ceva. Dar pentru

advențiști sau evangheliști este indiferent, ce spun, numai să-și poată ajunge scopul.

Cum că Biserica nu oprește a citi Sfânta Scriptură sau Biblia, se poate vedea deja din aceea, că ea a îndemnat și îndeamnă neconținut la citirea acestei cărți dumnezeiești. La alte popoare am avut de multă vreme traduceri în limba poporului cu explicațiuni; dar în limba română s'au publicat în timpul din urmă la Hălăucești trei evanghelii. Acum însă, spre mulțumirea noastră, a apărut la Oradea Mare Noul Testament în traducere făcută de Canonicul Dr. Ioan Bălan din Blaj.

Autoritățile bisericești catolice, nu numai că nu opresc această carte, ci din contra îndeamnă pe toți credincioșii să și-o procure spre a trage dintr'ânsa toate foloasele sufletești, cari decurg din citirea Sf. Scripturi.

E drept că biserica a oprit și oprește credincioșilor săi a citi Biblia tradusă de necatolici sau chiar de catolici fără autorizarea și controlarea autorităților bisericești, punându-se tot odată condițiunea, ca traducerea să fie însoțită de note explicative. Și nu trebuie să mire pe nimeni purtarea Bisericii în această privință. În mănăcare ajunge să fie numai puțină otrava ca ea să devină primejdioasă; și ar fi nesocotit acela care deși știe, totuș ar mânca din asemenea bucate. Tot astfel se petrece lucrul și aici. Din răutate sau din neștiință se dă o traducere rea și iată că pe această cale se infiltrează greșeli în inima credincioșilor.

Cu acest prilej îndemnăm din nou pe cititorii noștri să-și procure Noul Testament, care cu toate că este un volum considerabil de 800 pagini și este legat în pânză și hârtie, costă numai 50 lei.

La urmă dăm un sfat practic celor cari își vor procura de citit Noul Testament: să citească cât de puțin și cu mare băgare de seamă, aplicând la viața lor de toate zilele învățăturile citite.

Pentru comenzi a se adresa la Librăria Asociațiunei. Sighet, Piața Unirei No. 25. („Sentinela Catolică“).

Din programul de muncă a Episcopului nostru IULIU. Ca să vadă iubiiții noștri cetitori dela sate, ca ce muncă depune pentru grigea sufletească a turmei cuvântătoare bunul nostru Arhipăstor, lăsăm să ur-

meze — după Curierul Creștin — o parte din activitatea desfășurată pe acest teren în timpul din urmă:

Terminând Prea Sfințitul Domn Episcop diecezan vizitația canonică în părțile Sălajului în 8 Septemvrie (din 23 August) cu serbările dela sfânta Mânăstire dela Moiseu din Maramureș, în 12 Septemvrie a plecat în a treia vizitație canonică, carea s'a terminat la 21 Septemvrie.

— În ziua de 13 Septemvrie, Dumineca înainte de Înălțarea Sfintei Cruci, în cadrul vizitației canonice, a sfințit Prea Sfinția Sa Domnul Episcop biserica nouă din parohia Hașmaș (protopopiatul Vadului), cu asistența alor 20 preoți și luând parte la serbare mulțime de popor, cu tot timpul puțin favorabil.

— În 27 Septemvrie, Dumineca I după Înălțarea sfintei Cruci, s'a sfințit biserica noua din parohia Chetru (protopopiatul Buzei) după tipicul prescrist, plecând la săvârșirea acestui act încă în după amiaza zilei de 26 Septemvrie.

— În 4 Octomvrie, Dumineca a II-a după Înălțarea sfintei Cruci, a săvârșit Prea Sfinția Sa — amăsurat celor prescriste — târnosirea bisericii noi din Poiana Porcului (protopopiatul Lăpușului), plecând dela reședință în comună încă în 9 Octomvrie.

— În 14 l. c. a plecat Prea Sfințitul Domn Episcop diecezan la București, la deschiderea corpurilor legiuitoare, pentru a lua parte la lucrările Senatului, precum și pentru aranjarea în persoană a unor chestii diecezane pe la Minister. Va sta la București mai bine de o săptămână.

— Pe ziua de 25 l. c., Dumineca a VI-a după Înălțarea Sfintei Cruci, va săvârși Prea Sfinția Sa sfințirea bisericii din comuna Cehăluț (protopopiatul Sărăuadului), iar în ziua de 26, a sfântului Martir Dimitrie, va sfinți biserica din parohia Mocira (protopopiatul Băii mari).

Iubileul diecezei gr. cat. de Oradea-Mare. Eparhia de Dumnezeu păzită a Orăzii în 1927 va prăznuți împlinirea a 150 ani dela înfiin-

țarea ei. În scopul acesta deja de pe acum se organizează un comitet pentru a pune la cale lucrările de lipsă pentru desăvârșita reușită a serbărilor jubilar. Vom prăznuți cu toții, căci acest eveniment — pe cum spune foarte potrivit „Vestitorul” — are să fie *sărbătoarea românilor întreg!*

Se sporește clerul tinăr. Pe lângă tinerii primiți la concursul din vara trecută, Preasfințitul Episcop al Gherlei la concursul ținut în 10 Octombrie dintre concurenții numeroși ce sau prezentat, a primit încă 23 inși în șirul leviților diecezani. Astfel numărul clericilor din seminarul nostru diecezan trece cu mult numărul de peste o sută. Nici când n'au fost atâta. Semne bune sunt aceste, când în butul vitrejei vremurilor atâta tineri se insuflă pentru a fi recrutați de soldați sub steagul și în slujba Mântuitorului Isus!

Mai nou. Cu sufletească bucurie anunțăm, că în două comune atăcate cu atâta reavoință de duhul rezvrătirii, credincioșii ademeniți cu mijloace, cari numai cinste nu le aduc celor ce le întrebuințează, revin la Biserica noastră unită. *Racșa și Ilba* din județul Satu-mare dovedesc în de ajuns, ca modul de a sămăna sămânța scârbei și certe între frați nu prinde rădăcini durabile. În Racșa s'a zidit Biserică nouă, carea s'a binecuvântat în 20 Sept. crt. iară în Ilba biserica rădicată prin dârnicia credincioșilor a ajuns sub acoperiș.

Dela oficiul vicarial episcopesc al Maramureșului. Nr. 387—925. În legătură cu apelul părintesc al bunului nostru Părinte-Episcop de sub No. 2340—925 cu deplină

incredere mă îndrept către frații Preoți și credinciosul popor din Vicariat cu rugarea, că luând în seamă lipsa arzătoare a zidirii Bisericii a treia din satul Borșa, carea este cea mai imprăștiată comună din județ și socotind cu suflet creștinesc starea săracă a celor mai mulți dintre acei credincioși, să binevoiați după putință cu toții a le veni întru ajutor pentru a-și putea duce în deplină zidire începută a sfântului locaș de rugă.

Sumele intrate și însoțite de lista contribuenților marimonioși se vor înainta în curs de o lună Preaveneratului Ordinariat de Gherla. Sighet, la 21 Octombrie 1925.

Ilariu Boroș m. p. vicar eppal.

O universitate catolică în Spania. — Se știe că în Spania catolicii luptă foarte mult pentru libertatea învățământului. Ei au înființat un institut, care cât de curând se speră că va deveni o universitate catolică recunoscută de stat. Diferiți profesori de stat sprejinesc această mișcare culturală. S'au alcătuit și statutele noului institut. Cu privire la filosofie, s'a propus publicarea a noi edițiuni a operilor școlastice clasice și traducerea celor mai bune lucrări străine. Institutul va avea și revista sa în care se va studia de aproape mișcarea filosofică universală, ea va servi și ca un mijloc de legătură cu centrele străine de același ordin. (Sentinela catolică).

Evlavia către Inima lui Isus în Lindi (Africa). — Credincioșii din localitatea aceasta au avut mult de suferit în timpul războiului, căci misionarii au fost internați. Cu timpul viața lor creștinească lăsa mult de dorit. Părinții Benedictini, întorcându-se înapoi acum 2 ani, au început să le explice între altele și evlavia către Inima lui Isus. Ei au insistat mai ales asupra făgăduințelor făcute de Mântuitorul tuturor cinstitorilor acestei Inimi preasfinte. Localitatea Lindi are 1800 suflete. Din acestea cam 600 ar putea veni la spovadă și Impărtașenie, căci restul sunt copii mici. 500 vin regulat în întâia Vineri a lunii. Unii dintr'inșii fac și cale de o zi, numai să aibă puțință de a se împărtași; mulți au avut fericirea să primească sfânta Impărtașenie 9 Vineri de-arândul. Ce frumoasă pildă pentru catolicii noștri. (Lumina Crestinului Iași)

Calendar săptămânal.

1—7 Noembrie 1925.

1. Dumineca. 21 d. Rusalii (Luca 8,41—56. ev. inv. 10 gl. 4). ss. fără de arginti Cosma și Damian.
2. Luni. Mm. Achindiu, Pigasie.
3. Marți. Mm. Acheptima, Aitala.
4. Miercuri. C. Ioanichie, M. Hicandru.
5. Joi. Mm. Galacteon și Euistimia.
6. Vineri. P. Pavel mărturisitorul.
7. Sâmbătă. SS. 33 martiri și C. Lazar.